

Z á p i s

z 65. zasedání Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Datum a místo zasedání

Dne 22. června 2021 (v zasedací místnosti č. 36 v přízemí budovy Ministerstva práce a sociálních věcí, Karlovo náměstí 1, Praha 2) od 13:00 do 15:40 hod.

Přítomni

Dle připojené prezenční listiny.

Pověření k zastupování na 65. zasedání Rady, na základě čl. 5 Statutu Rady, předali zástupci Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva vnitra a Státního úřadu pro jadernou bezpečnost.

Jednání, z pověření předsedkyně Rady a ministryně práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Jany Maláčové, MSc., která se zasedání nemohla zúčastnit, zahájila a řídila PhDr. Kateřina Štěpánková, 1. místopředsedkyně Rady.

Z posledních událostí v oblasti BOZP zmínila dokončení legislativního procesu „Zákona o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů“, který 18. 6. 2021 podepsal pan prezident. Poděkovala všem zúčastněným a informovala, že od příštího týdne budou řešeny návazné právní předpisy. Zákon bude účinný od 1. 7. 2022.

Informovala, že od 1. 5. 2021 zajistilo MPSV veřejnosti bezplatný přístup k vybraným tzv. závazným technickým normám, na které jsou odkazy v právních předpisech z oblasti BOZP.

V úvodu zasedání

- byli zvoleni ověřovatelé zápisu z 65. zasedání Rady – Bc. Libuše Bělohlávková a Ing. Jaromír Šedivec.

K navrženému programu

Program 65. zasedání

1. Zahájení.
2. Národní akční program BOZP pro období 2019 – 2020 (dále jen „NAP BOZP“):
 - vyhodnocení NAP BOZP za období 2019 – 2020,
 - aktualizace NAP BOZP pro rok 2021.
3. Výroční zpráva Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci za období 2019 – 2020.
4. Zpráva o činnosti SÚIP, Roční souhrnná zpráva o výsledcích kontrolních akcí provedených inspekcí práce a Zpráva o pracovní úrazovosti v ČR za rok 2020.
5. Zpráva o vývoji nemocí z povolání za rok 2020.
6. Různé.

K programu vznesla připomínku místopředsedkyně Rady Ing. Radka Sokolová. Navrhla neprojednávat na tomto zasedání bod 2 – Národní akční program BOZP vzhledem k tomu, že podklady k tomuto bodu nebyly členům Rady rozeslány v dostatečném předstihu a navrhla tento bod přesunout na zářijové zasedání Rady.

To podpořila i místopředsedkyně Rady JUDr. Jitka Hejduková, CSc.

Navržený program s touto úpravou byl členy Rady schválen.

K jednotlivým bodům jednání Rady

2. Národní akční program BOZP pro období 2019 - 2020

2a) Vyhodnocení NAP BOZP za období 2019 - 2020

2b) Aktualizace NAP BOZP pro rok 2021

Bod bude projednán na příštím 66. zasedání Rady.

3. Výroční zpráva Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci za období 2019 - 2020

Úvodní slovo k předem rozeslanému návrhu výroční zprávy přednesl tajemník Rady Ing. Petr Mráz. Vzhledem k tomu, že se Rada v roce 2020 nemohla, s ohledem na epidemiologickou situaci sejít, zahrnuje zpráva období dvou let. Výroční zpráva byla zpracována podle povinné osnovy, ve smyslu usnesení vlády č. 175 ze dne 20. února 2002. Obsahuje informace o vzniku a poslání Rady, o složení Rady a informace o sekretariátu Rady. Těžiště zprávy je v informování o konkrétní činnosti a výsledcích Rady a jejích stálých výborů a pracovních skupin v období 2019 - 2020. Zpráva zahrnuje odkaz na internetové stránky, na kterých jsou zveřejňovány informace o Radě. V závěru je uveden plán činnosti Rady na rok 2021.

Výroční zpráva bude po projednání a schválení v Radě zveřejněna na webových stránkách Rady.

JUDr. Jitka Hejduková, CSc. navrhla vypustit v části „VI. Zahraničí“ první odstavec, týkající se členství Rady v mezinárodních organizacích. Tento návrh byl členy Rady schválen.

Závěry k bodu 3:

Rada vlády pro BOZP:

1. Schvaluje Výroční zprávu Rady vlády pro BOZP za období 2019 – 2020 s navrženou úpravou.
2. Ukládá tajemníkovi Rady připravit výroční zprávu tak, aby mohla být zveřejněna na webových stránkách Rady vlády pro BOZP.

4. Zpráva o činnosti Státního úřadu inspekce práce a Roční souhrnná zpráva o výsledcích kontrolních akcí provedených inspekcí práce za rok 2020

Ke zprávám - „Zprávě o činnosti SÚIP“, „Roční souhrnné zprávě o výsledcích kontrolních akcí provedených inspekcí práce za rok 2020“ a „Zprávě o pracovní úrazovosti v ČR v roce 2020“, které byly zpracovány Státním úřadem inspekce

práce a členům Rady rozeslány předem, vystoupil s prezentací Mgr. Ing. Rudolf Hahn, generální inspektor SÚIP.

Rok 2020, díky pandemii, významně ovlivnil i činnost SÚIP. Celkem 216 inspektorů, což představuje cca 40% inspektorů, odpracovalo od dubna do července celkem 12.340 člověkodnů při podpoře činnosti Úřadu práce. Od prosince 2020 pak zaměstnanci SÚIP vypomáhali na Krajských hygienických stanicích, kde se v určitou dobu podílelo až 450 zaměstnanců SÚIP na trasování.

Zpráva o činnosti vyhodnocuje všechny činnosti SÚIP a oblastních inspektorátů v roce 2020. Jsou zde uváděny základní údaje o organizační struktuře SÚIP, o jeho personálním, finančním a materiálním zajištění a informace o dalších činnostech a uskutečňovaných aktivitách. SÚIP má celkem 806 systemizovaných míst.

Celkem bylo v roce 2020 realizováno 15.852 kontrol. Důležitou složkou činnosti byla i vyjádření k celkem 1.734 projektovým dokumentacím. SÚIP se v roce 2020 věnoval šetření celkem 600 pracovních úrazů.

„Zpráva o činnosti SÚIP“ spolu s „Roční souhrnnou zprávou o výsledcích kontrolních akcí provedených inspekcí práce“, tvoří ucelený přehled o veškerých činnostech SÚIP za daný kalendářní rok.

Ze „Zpráv o pracovní úrazovosti v ČR v roce 2020“ připravené SÚIP, uvedl Mgr. Ing. Rudolf Hahn řadu údajů o evidované pracovní úrazovosti a tyto údaje analyzoval z hlediska jejich vývoje, státní příslušnosti zaměstnanců, dle pohlaví zraněného, věku postiženého a počtu pracovních úrazů podle jednotlivých dnů v týdnu a času vzniku úrazu. V roce 2020 bylo informačním systémem SÚIP v ČR evidováno celkem 34.590 pracovních úrazů. Závažné je, že z nichž bylo 106 smrtelných, zatímco v roce 2019 jich bylo 92. Celkem 819 pracovních úrazů bylo závažných, s hospitalizací nad 5 dnů a 33.665 s neschopností nad 3 dny. Z toho u zaměstnanců – občanů EU a cizinců bylo v roce 2020 evidováno 14 smrtelných, 61 závažných a 1391 ostatních pracovních úrazů.

V závěru Mgr. Ing. Rudolf Hahn prezentaci shrnul s tím, že se v ČR stane téměř každý třetí den jeden smrtelný pracovní úraz, denně dojde v průměru ke dvěma závažným a 92 ostatním pracovním úrazům. Zdůraznil, že se jedná o evidovanou pracovní úrazovost.

Zprávy jsou pro zájemce k dispozici na webových stránkách SÚIP.

V následné diskusi reagoval generální inspektor SÚIP na dotazy členů Rady.

Závěr k bodu 4:

Rada vlády pro BOZP vzala přednesené informace na vědomí.

5. Zpráva o vývoji nemocí z povolání za rok 2020

S prezentací ke stavu nemocí z povolání v roce 2020 vystoupil Doc. MUDr. Pavel Urban, CSc. Seznámil Radu s počtem nemocí z povolání, jejich vznikem podle krajů, strukturou podle kapitol seznamu nemocí z povolání a podle kategorie práce, odvětví ekonomické činnosti, podle velikosti podniku a se změnou počtu a struktury nemocí z povolání v letech 1996 a 2020.

Nejčastějšími nemocemi z povolání v roce 2020 byl syndrom karpálního tunelu, COVID-19 a svrab.

Zvláštní pozornost věnoval nemocem z povolání v automobilovém průmyslu a problematice COVID-19 jako nemoci z povolání.

Detailní rozbor s řadou informací se dá vyhledat na webových stránkách:

<http://www.szu.cz/publikace/data/nemoci-z-povolani> .

S ohledem na současnou pandemickou situaci, se Doc. MUDr. Pavel Urban, CSc. v další části svého vystoupení zabýval průběžným stavem a vývojem nemoci z povolání COVID-19 z „Registru nemocí z povolání“. Na grafech a tabulkách ukázal počty případů hlášených do Registru od července 2020 do 21. 6. 2021, včetně struktury podle pohlaví, věku, podle kraje vzniku a podle profese. Je zřejmé, že COVID-19 bude v roce 2021 a dalších letech nejčastější nemocí z povolání a změní strukturu nemocí z povolání. Jde o závažný problém, uvedl v závěru svého vystoupení Doc. MUDr. Pavel Urban, CSc.

Na dotaz, jaké podmínky musí být splněny k uznání COVID-19 jako nemoci z povolání v jiné oblasti než jsou zdravotnictví a sociálních služby, doc. MUDr. Pavel Urban, CSc., uvedl, že podmínky se v čase budou měnit a doporučil tento dotaz směřovat na Ministerstvo zdravotnictví ČR, které tato pravidla tvoří.

Mgr. Matyáš Fošum připomenul, že se podařilo vyřešit uznávání COVID-19 jako nemoc z povolání, aniž by bylo nutné provádět právní úpravy. Ve spolupráci s odbornými společnostmi byla připravena metodika pro Krajské hygienické stanice, které provádějí ověřování hygienických podmínek.

Zbyněk Moravec informoval, že v červnu 2020 se ve Stálém výboru Rady č. 4 pro sociálně zdravotní problematiku a národní dokumenty BOZP tato problematika projednávala za přítomnosti zástupců obou zdravotních pojišťoven, kteří prohlásili, že jsou obě pojišťovny připraveny COVID-19 jako nemoc z povolání odškodňovat.

Ing. Radka Sokolová se pozastavila nad tím, že hasiči, policie či vojáci do okruhu pro uznání nemoci z povolání COVID-19 nepatří. Kritizovala i to, že odborové organizace, které jsou zaměstnavateli, nemají možnost, jako ostatní, nechat si proplatit pro své zaměstnance antigenní testy a testy si musí hradit sami.

JUDr. Jitka Hejduková doplnila, že stejně tak s hrazením testů na tom je i Hospodářská komora, která je stejně jako odbory speciálním typem spolku, který podle výkladu, na rozdíl od spolku, nárok na proplacení testů nemá.

Robert Křepinský upozornil na potřebu otevřít vyhlášku 79/2013 Sb., kvůli institutu vstupní lékařské prohlídky ve vztahu k § 10, kde je potřeba řešit převedení na jiný druh práce z hlediska tzv. odlišných podmínek a vymezení jiných případů, kdy dochází k odlišným podmínkám. Vyzdvihl spolupráci s MZČR a vyzval členy Rady k předložení případných námětů na změny podmínek v pracovně lékařských službách.

Mgr. Matyáš Fošum uvedl, že poradní sbor Hlavní hygieničky má již vytypované osoby, které se budou podílet na novele vyhlášky 79/2013 Sb. a má stanoven i další postup v této oblasti. Dále tento poradní sbor řešil i potřebu novely nařízení vlády 361/ 2007 Sb.

JUDr. Jitka Hejduková, CSc. k uznání nemoci bederní páteře jako nemoci z povolání doporučila ještě počkat, vzhledem k tomu, že jsou plánovány projekty, z nichž se využívala určitá měření pracovní schopnosti včetně ergonomie.

Závěr k bodu 5:

Rada vlády pro BOZP vzala přednesené informace na vědomí.

6. Různé

Bc. Libuše Bělohlávková informovala o splnění opatření 9 NAP BOZP, týkající se Koncepce MŠMT v oblasti BOZ dětí, žáků a studentů. Koncepce byla na MŠMT dokončena a je k dispozici na webových stránkách MŠMT.

Zbyněk Moravec vystoupil s informací, jak se postavit k nařízení EU 1149/2020 k používání isokyanátů, které jsou nebezpečné pro živé tkáně. Jsou jedovaté a expozice lidského organismu isokyanátům, ať již inhalací nebo dotekem, může vyústit v syndrom hypersenzitivity plic. Jde vlastně i o všechny montážní pěny. Toto nařízení zakazuje práci s těmito materiály, pokud jich obsahují více než 0,1%. Pěny ale obsahují obvykle kolem 50% této chemické složky. Po 24. 8. 2023 nemohou s těmito materiály pracovat ti, kteří neabsolvovali odbornou přípravu. Tuto odbornou přípravu má provádět odborník na BOZP. Je otázkou, koho lze považovat za příslušného odborníka. Mgr. Lucie Kyselová je názoru, že by měla touto osobou být osoba odborně způsobilá v prevenci rizik. Je důležité, aby zaměstnavatel vycházel z návodu k příslušnému výrobku. Toto nařízení se týká tisíců osob, včetně OSVČ, a je potřeba se na něj připravit. Zbyněk Moravec uvedl, že připraví informaci, která bude zveřejněna na portálu „BOZP info“.

Prof. MUDr. Daniela Pelclová, CSc. potvrzuje důležitost tohoto nařízení EU, které podporuje, vzhledem k tomu, že izokyanáty způsobují alergickou rýmu, astma a plicní fibrózu.

Mgr. Matyáš Fošum informoval, že MZČR chce zhodnotit mimořádná opatření, která se dotýkala pracovně lékařských prohlídek, a požádal o zpětnou vazbu.

Bc. Libuše Bělohlávková požádala členy Rady, aby zaslali své připomínky k NAP, který byl rozeslán k bodu 2 programu.

Další požadavky na vystoupení nebyly a první místopředsedkyně Rady vlády pro BOZP - PhDr. Kateřina Štěpánková, jednání ukončila.

Závěr k bodu 6:

Rada vlády pro BOZP vzala přednesené informace na vědomí.

Bc. Libuše Bělohlávková připomněla poslední zasedání Rady před Vánocemi v prosinci 2019, kterého se zúčastnil i dlouholetý člen Rady vlády za Svaz průmyslu a dopravy ČR, ze společnosti Pražská energetika, a.s. – pan Jaroslav Bek, který několik dní nato zemřel.

Vyslovila politování nad jeho odchodem, nejen jako předního odborníka v oboru, ale i jako skvělého dlouholetého kolegy.

Členové Rady vyjádřili, uznání panu Jaroslavu Bekovi in memoriam, za jeho dlouholetou činnost a celkový odborný přínos pro oblast BOZP.

Termín zářijového 66. zasedání Rady vlády pro BOZP bude stanoven dodatečně.

Zapsal:

Ing. Petr Mráz

tajemník Rady vlády pro BOZP

Zápis ověřili:

Bc. Libuše Bělohlávková

Ing. Jaromír Šedivec

Zápis schválila:

.....
PhDr. Kateřina Štěpánková
první místopředsedkyně
Rady vlády pro BOZP